

Pædagogisk læreplan for Vuggestuen Skattekosten

Hvem er vi?

Vuggestuen Skattekisten er en institution bygget i 2005 normeret til 60 børn fordelt på 5 stuer. Vi har fokus på omsorg og de nære relationer og hvert barn er tilknyttet en primærvoksen, som der dannes en tæt relation til. Primærpædagogikken tager afsæt i den trygge base for barnet og dets familie, når de starter på institutionslivet.

Vi har 12 børn i forskellig alder på hver stue, og dette giver mulighed for at kunne spejle sig i de ældre børns udvikling og arbejde med at få skabt en omsorgskultur som betyder meget for børnegruppen og for hele vores børnemiljø i vuggestuen.

Vi er en udelivsinstitution, og benytter os af vores store og alsidige legeplads, når det er muligt. Vi har udarbejdet udelivs planer for sommer og vinter, med temaer for hver enkelt dag året rundt, dvs. vi trækker ofte kreative projekter udendørs, hvor alle børn oplever, at der er højt til loftet og der er mulighed for at kunne deltage på det niveau, som barnet befinder sig på. Vores børn bliver mødt af nærværende og engagerede voksne, der vil skabe den bedste læring, ved at være på og "ude på noget" sammen med vores børn. Vi elsker vejrets skiften og brugen af de elementer, der naturligt findes derude, og ser muligheder sammen med børnene i alle 4 årstider.

Pædagogikken i vores rutiner er noget vi hele tiden gerne vil optimere, så det føles meningsfyldt for det lille barn, da vores hverdag er fyldt med rutiner. Små børn har brug for at blive set og mærket, så vi deler børn op i små grupper over det meste af dagen. Her sikrer vi et større nærvær i relationen og ro til fordybelse.

Vi er optagede af barnets trivsel, og arbejder med den gode og positive grundstemning blandt både børn og voksne. Hver dag skal indeholde gode små oplevelser og glædesstunder for hvert barn i fællesskabet. Alle børn skal føle sig som en del af fællesskabet i Skattekisten og på hver enkelt stue.

Pædagogisk grundlag

"Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i et fælles pædagogisk grundlag."

"Det pædagogiske grundlag består af en række fælles centrale elementer, som skal være kendetegnende for den forståelse og tilgang, hvormed der skal arbejdes med børns trivsel, læring, udvikling og dannelse i alle dagtilbud i Danmark."

"De centrale elementer er:

- **Børnesyn.** Det at være barn har værdi i sig selv.
- **Dannelse og børneperspektiv.** Børn på fx 1 og 3 år skal høres og tages alvorligt som led i starten på en dannelsesproces og demokratisk forståelse.
- **Leg.** Legen har en værdi i sig selv og skal være en gennemgående del af et dagtilbud.
- **Læring.** Læring skal forstås bredt, og læring sker fx gennem leg, relationer, planlagte aktiviteter og udforskning af naturen og ved at blive udfordret.
- **Børnefællesskaber.** Leg, dannelse og læring sker i børnefællesskaber, som det pædagogiske personale sætter rammerne for.
- **Pædagogisk læringsmiljø.** Et trygt og stimulerende pædagogisk læringsmiljø er udgangspunktet for arbejdet med børns læring.
- **Forældresamarbejde.** Et godt forældresamarbejde har fokus på at styrke både barnets trivsel og barnets læring.
- **Børn i udsatte positioner.** Alle børn skal udfordres og opleve mestring i lege og aktiviteter.
- **Sammenhæng til børnehaveklassen.** Sammenhæng handler blandt andet om at understøtte børns sociale kompetencer, tro på egne evner, nysgerrighed mv."

"Loven fastsætter, at alle elementer i det fælles pædagogiske grundlag skal være udgangspunkt for arbejdet med den pædagogiske læreplan og dermed det pædagogiske arbejde med børns læring i dagtilbud."

"Nogle elementer i form af fx børnesynet skal altid være til stede i det pædagogiske læringsmiljø, mens andre elementer som fx arbejdet med at skabe en god overgang til børnehaveklassen kan være mere til stede i nogle sammenhænge end andre."

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 14

Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber

Børnesyn, dannelse og børneperspektivet i Klynge E er formet af et fokus på medinddragelse. Vi ønsker at inddrage børnenes perspektiver og oplevelser i den daglige planlægning og den pædagogiske dagligdag, så de tidligt i livet oplever, at deres synspunkter og behov mødes med anerkendelse og interesse. Herigennem er det også vores ambition at bidrage til en grundlæggende etablering af en demokratisk dannelse, hvor børnene oplever at de og andre, har en værdi i sig selv. Børn tænker med kroppen og derfor har vi også et ønske om at give plads til krop og bevægelse – dette er nemlig også en væsentlig måde at styrke det gode børneliv.

Ved at lægge vægt på læringspotentialer i rutinerne styrker vi overgangene og skaber et grundlag for, at det enkelte barn kan udvikle gå-på-mod. Børnene skal møde nysgerrige voksne der som rollemodeller, skaber grundlag for, at børnenes naturlige nysgerrighed på verden omkring dem udvikles og bevares.

I dagligdagen udmønter børnesynet sig fx i følgende praksisser: Vi går i børnehøjde og er opmærksomme på barnets signaler om, hvordan situationen er. De mindste børn hjælper vi med at spejle deres følelser for at anerkende deres oplevelse af situationen. *"Du vil gerne have bilen"*. Vi guider dem til at håndtere deres følelser. For de større børn sætter vi også ord på deres følelser, for at de kan lære sig selv at kende, og vi støtter også barnet i at håndtere situationen. *"Jeg kan se, det er svært. Du har brug for hjælp"*. I en konflikt er der ikke tabere og vindere – men lige deltagere.

Legen og legekulturen i klynge E er orienteret mod børnenes interesser. Vi har som ambition at etablere en legekultur, hvor legen har en værdi i sig selv. Med det udgangspunkt ligger vi også vægt på legens stemninger og, at de voksne orienterer sig mod stemninger, der skaber mulighed for glæde, vitalitet, deltagelse og fordybelse. I klynge E prioriterer vi, at de voksne leger med børnene ved at gå bagved, ved siden af og foran. Herigennem kan de voksne sikre, at alle børn tilbydes deltagelsesmuligheder i forskellige legefællesskaber. Det er en legekultur, hvor der både er plads til børneinitierede lege såvel som vokseninitierede lege. Vi leger både inde og ude.

I Skatteboksen har vi ofte børn der synes løbelege er rigtig sjovt, så for at imødekomme disse børn har vi ryddet vores gangareal, og lavet løbebaner. Her hjælper den voksne med at variere løbelegene. I bevægelseslege lægger vi værdi i at børnene er medbestemmende i hvor legen bevæger sig hen imod, ved at inddrage barnets initiativ og idéer.

Læring og Børnefællesskaber i klynge E: Vi tillægger det brede læringsbegreb stor betydning. Det betyder i klynge E, at vi forstår læring som noget der manifesterer sig i hverdagens handlinger. Læring finder således sted blandt andet via rutiner, leg og planlagte aktiviteter. Læring kræver deltagelse og fællesskaber, og vi er derfor meget optaget af, at alle børn deltager i forskellige aktiviteter, lege og rutiner. En deltagelse der er præget af frivillighed, tryghed og mulighed for gentagelse. Vi ønsker, at der er plads til nysgerrighed, sanser, krop og undren – sådan, skaber vi motivation for læring. Vi ønsker at etablere undrende voksen-barn fællesskaber såvel som undrende og undersøgende barn-barn fællesskaber.

I dagligdagen udmønter dette lærings- og fællesskabssyn sig fx i følgende konkrete praksis i Skattekisten:

Vi italesætter overfor barnet, at det er din tur til at blive skiftet og vi er opmærksomme på øjenkontakt med pågældende barn.

Nogle børn har brug for at lege legen færdig før de er klar til at blive skiftet. Her laver vi små aftaler med de store børn, om at de kan lege færdig imens vi skifter en anden. Dette medinddrager barnets perspektiv og mulighed for indflydelse.

Vi er bevidste om at imødekomme barnets ressourcer i forhold til krav af selvhjulpethed.

Vi støtter og træner motoriske færdigheder ved at lære barnet at kravle op ad stigen til puslebord, og det giver tro på egne evner og følelse af tryghed og ejerskab i situationen.

Skiftesituationen rummer god mulighed for kommunikation og samtale med børnene om deres interesser og specielt på puslebordet, er der ro til nær kontakt og samspil med de små børn.

Vi opfordrer barnet til at hjælpe med af og påklædning, "prøv om du kan trække sokken af" – jeg hjælper dig", vi har fokus på at gøre barnet så aktivt som muligt. Her inddrager vi også andre børn, for at styrke børnefællesskabet og omsorgskulturen børnene imellem. Fx kan et større barn hjælpe et mindre barn med at tage sokkerne af eller hente en ble på vores opfordring. Efter noget tid bliver det en naturlig del for de store børn at hjælpe og byder sig selv til.

Pædagogisk læringsmiljø

Det pædagogiske læringsmiljø i klynge E er orienteret mod barnets hverdagsliv i institutionen. Hverdagslivet udspiller sig i interaktionerne og samspillet mellem børn og voksne. De interaktioner og samspil er præget af anerkendelse og opmærksomhed over for barnets perspektiv. Vi organiserer os, så vi kan bedrive pædagogik hele dagen – både ude og inde. I vores organisering tilstræber vi at møde børnene i mindre grupper og herved skabe grundlag for fælles refleksion og delt opmærksomhed. Vi organiserer os således, at vi skaber mulighed for overblik såvel som fordybelse. Gennem faglig refleksion justerer vi løbende på det fysiske læringsmiljø og vi er opmærksomme på

at inddrage legepladsen som et pædagogisk læringsmiljø. Gennem arbejdet med de seks læreplanstemaer, sikrer vi bredde og variation i det daglige pædagogiske læringsmiljø.

Et andet eksempel på, hvordan det pædagogiske læringsmiljø udmønter sig i praksis, er på legepladsen: Legepladsen er det sted hvor der skal foregå pædagogik hele dagen, da det er et gennemgående miljø i børnenes institutionsliv. Formiddagen er planlagt med aktiviteter og med et overordnet dagligt pædagogisk tema. Dette tema er fx om onsdagen dyr og natur. Den enkelte voksen har til opgave at tilrettelægge spændende og nærværende aktiviteter, der afspejler børnegruppen og temaet. Temaet om dyr og natur rummer både sneglejagt, plante frø, vandleg og andet. Legepladsen som et læringsmiljø giver naturligt sansemæssige oplevelser, motoriske udfordringer og spændende uforudsigelighed, som bidrager til den valgte aktivitet. Vi oplever, at vi sammen er undersøgende på elementer i naturen.

Samarbejde med forældre om børns læring

I **samarbejdet med forældrene** ligger vi i klyngen vægt på at etablere et grundlæggende tillidsfuldt forhold, der er præget af gensidighed og anerkendelse. Vi arbejder målrettet og løbende med forventningsafstemning ift. vejledning og vores løbende samarbejde generelt. Vi ønsker at udvikle et stærkt samarbejde med forældrene, der kan understøtte vores arbejde med barnet. I samarbejdet sætter vi også fokus på forberedelse af forældrene ved overgange i barnets liv. Det kan være i overgange mellem vuggestue og børnehave, såvel som overgangen mellem vuggestue og hjem. I det mere overordnede forældresamarbejde har forældrebestyrelsen også en stor betydning. Vi samarbejder med forældrebestyrelsen blandt andet om evaluering af læreplansarbejdet og overgangene mellem hjem og institution såvel som overgangene mellem forskellige institutionelle rammer (vuggestue-børnehave).

I den pædagogiske praksis arbejder vi koncentreret med forældresamarbejde ved indkøringen på følgende måde: Den første dag sidder den primære voksne sammen med forældrene og deres barn og laver en forventningsafstemning. Vi fortæller om vores hverdag, pædagogik, rutiner, og forældrene fortæller om deres barn/familie. Vi ligger en ramme for deres indkøring i vuggestuen. Denne indkøring er betydningsfuld, da det er her, at den primære voksen lærer den enkelte familie og det enkelte barn at kende og danner den gode relation. Vi vælger at møde familien der hvor familien er, med de ressourcer de har med. Det fælles mål for hver indkøring, er at barnet skal have en dejlig tid med trivsel, udvikling, læring og dannelse. Det kræver en stor investering fra personalets side, og denne investering prioriteres højt. Det kan være en telefonsamtale i middagstiden, ekstra tid om morgenen og eftermiddagen med forældrene. Vi vurderer altid, hvad der er muligt i den givne dialog i forhold til øvrige børn og igangværende aktiviteter.

Børn i udsatte positioner

Hvordan skaber vi et pædagogisk læringsmiljø, der tager højde for og involverer børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes?

Når vi i klynge E arbejder omkring **børn i udsatte positioner**, gør vi det med en opmærksomhed og respekt for det enkelte barn og deres forskellige udtryk. Vi er meget opmærksomme på, at særligt børn i udsatte positioner har brug for en institutionskultur, hvor den faglige refleksion prioriteres højt. Vi anvender trivselsskemaer til faglig refleksion over det enkelte barn, og vi gennemgår udsatte børn på personalemøder med sparring fra kollegaer til stuen. Den faglige refleksion er yderligere ressourceorienteret og som udgangspunkt, er vi opmærksomme på, at udsatte positioner kan være midlertidige og samtidig optræde i nogle sammenhænge og ikke i andre. For at fremme alle børns deltagelsesmuligheder i forskellige typer af fællesskaber undersøger vi og reflekterer løbende over deltagelsesbetingelserne i institutionens hverdagsliv såvel som deltagelsesbetingelserne i børne- og vokseninitierede aktiviteter.

Børn i udsatte positioner i Skattekosten:

Vi møder børn med periodevis udfordringer og i vuggestuen arbejder vi med:

- Børn der følelsesmæssigt ude af balance
- Børn der bider
- Børn der fravælger fællesskabet
- Børn der ikke kan mærke andres grænser
- Børn der er skrøbelige og sensitive ift. Omverden.

Vi sikrer et miljø, hvor vi ser og italesætter barnets ressourcer i fællesskabet. Vi sætter barnets kompetencer i spil ved at bruge små legegrupper. Dette støtter barnets deltagelsesmuligheder i samspillet med de andre børn. Vi har fokus på at skabe en forudsigelig hverdag for barnet, hvor barnet oplever succes i de genkendelige rutiner. Der italesættes og laves klare aftaler og ansvarsområder blandt personalet. Vi laver handleplan sammen med barnets forældre. Vi tager overordnede problematikker op i ressourceforum, som vi vidensdeler på personalemøder.

Sammenhæng og overgang til børnehaven”

Vi har i vuggestuen opsat mål for at støtte barnet i overgangen til børnehaven.

Vi holder samtale med alle forældre, når barnet er 2,4 år, hvor vi snakker om, hvordan vi fælles styrker barnets kompetencer og parathed.

Vi har opsat følgende pædagogiske mål for overgangsarbejdet:

Socialt skal barnet:

- Kunne skabe relationer og rumme andre mennesker
- Skabe kontakt til nye børn og voksne
- Kunne bede andre om hjælp (social selvhjulpenhed)

Motorisk skal barnet:

- Være fin- og grov- motorisk alderssvarende
- Kunne tage tøj af og på
- Sætte sko og tøj i sin garderobe (selvhjulpenhed)

Sprogligt skal barnet:

- Have sprogforståelse
- Kunne sætte ord på og beskrive hverdagen
- Kunne sætte ord på følelser (glæde/vrede).
- Kunne sige til og fra med en begyndende forklaring

I praksis øver vi kompetencerne, så barnet kan føle sig på forkant med situationen. Vi bestræber os på at besøge barnets nye børnehave, sammen med en gruppe børn. Vi laver desuden vidensoverdragelser på hvert enkelt barn.

Vi har fokus på gåture og rollelege og vi øver det at kunne modtage en fælles besked. Vi øver klyngens kantsange og bøger på forskellig inspirerende vis på stuerne.

Øvrige krav til indholdet i den pædagogiske læreplan

Inddragelse af lokalsamfundet

Vi vægter at tage ud i nærområdet, når vi har mulighed for det. Her møder vi en ny verden udenfor vuggestuen med nye oplevelser og undren – dette giver anledning til sproglig udvikling. Vi ser fx traktorer, gravemaskiner, busser, fejmaskiner og katte og hunde. Disse spændende objekter taler vi om undervejs, og dette er med til at udvide barnets ordforråd. Vi taler igen om, hvad vi har set, når vi kommer hjem og vi fortæller det til forældrene, når barnet bliver hentet. Vi besøger legepladser og grønne områder i nærområdet for at give barnet mulighed for at opleve nye sanseindtryk og udfordringer. Vi tager på tur med bus og metro, da det er en god oplevelse for vores børn, der ofte går eller kører i bil med deres forældre. At køre med en stor bus indeholder mange forskellige sansemæssige oplevelse, høje lyde, følelse af bevægelse, nye dufte og en masse at se på og tale om. Vores børnegruppes alder begrænser vores muligheder for at invitere frivillige til institutionen eller at benytte os af lokale tilbud. Vi bruger bibliotekets tilbud, når det er muligt.

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

Hvordan integrerer vi det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i det pædagogiske læringsmiljø?

Vi deler børnene op i små grupper med en voksen, der inspirerer og guider dem, og samtidig oplever de at blive set og få den nødvendige nærhed. Vi er opmærksomme på, hvordan støj og konflikter påvirker børnegruppens trivsel, og derfor tages der hver dag udgangspunkt i gruppens dagsform, og de nødvendige justeringer foretages i forhold til en planlagt aktivitet. Vi bruger vores fysiske omgivelser til at inspirere til leg, samt indrette stuerne med små legezoner til fordybelse. Desuden indretter vi stuen efter børnenes interesser. Det kan fx være motorikbane, stor bilbane, køkkenområde med bord og stole osv.

De voksne har fokus på at være gode rollemodeller med en rar og humoristisk tilgang til livet, samt at få skabt den gode grundstemning. Det psykiske børnemiljø fungerer godt for alle børn, da alle har en fast voksen, som kender deres personlighed og behov. Den primære voksen sikrer ligeledes kærlighed, knus og omsorg hver dag. Hvert barn skal have følelsen af at være værdifuld i fællesskabet, og vi støtter op om børnenes nysgerrighed på at møde hinanden og lege sammen.

Det æstetiske børnemiljø kommer til udtryk, når vi i en pædagogisk aktivitet inddrager forskellige sanser til at udfolde emnet vi arbejder med. Det kan blandt andet være ved at høre musik, der passer til den kreative aktivitet.

Ligeledes bruger vi legepladsen som læringsrum, hvor blæsten/regnen nogle gange kan understøtte det æstetiske. Vi indretter stuerne i lækre små legezoner med fokus på farver og billeder, og der er fordybelseshjørner og læsekroge.

Derudover får vi hver dag serveret dejlig mad fra vores køkken, hvor vores køkkendame har tænkt over den æstetiske oplevelse af maden med bevidst fokus på farver, sammensætning, forskellige teksturer, smagsnuancer osv.

De seks læreplanstemaer

Alsidig personlig udvikling

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Barnets trivsel og udvikling er afhængig af, at det bliver mødt med den nødvendige omsorg og tryghed i dagtilbuddet og det sikres godt ved arbejdet med primærbørn som omdrejningspunkt.

Alle børn besidder naturlige ressourcer og kompetencer og en hensigtsmæssig organisering af dagtilbuddets fysiske og pædagogiske rammer, vil støtte barnet i udviklingen og dannelsen af personlige kompetencer. At kunne forstå sine følelser, udvise empati over for andre, forstå andres tale og handlinger, er personlige kompetencer. At kunne acceptere en situation, udtrykke vrede, sætte grænser eller være tilfreds med tilværelsen og hvile i sig selv.

Målet er:

- At barnet lærer at forstå egne følelser
- At barnet lærer sine egne grænser at kende
- At barnet udvikler selvtillid og selvværd
- At barnet lærer at leve sig ind i andres følelser og tanker (empati og rummelighed).
- At barnet lærer at knytte sig til andre.
- At barnet udvikler sociale kompetencer i et fællesskab og udvikler relationer til andre.

Pædagogens rolle har stor betydning, når vi arbejder med barnets alsidige personlighedsudvikling. Det er vigtigt, at pædagogen er nærværende og empatisk, i mødet med det lille barn. Kun gennem kontakt, kendskab og en forpligtende relation, er vi i stand til at støtte og styrke barnets udvikling af jeg`et. Derfor forpligter vi os, når vi laver forskellige tiltag, da genkendeligheden for barnet fordrer positiv udvikling.

De nærværende voksne skal rumme barnets mange nuancer og behov og reagere ud fra dette ved at være i børnehøjde. Derudover kræver det, at vi voksne er støttende i barnets følelsesmæssige udvikling, såvel som den kognitive udvikling, og at vi er i stand til at opstille ´krav´, der er tilpasset det enkelte barns udvikling og trivsel. Dette sikrer, at barnet føler sig hørt og forstået i handlinger og oplevelser. At arbejde målrettet med barnets alsidige personlighedsudvikling, spiller en stor rolle i vuggestuens dagligdag. Derfor har vi opmærksomheden rettet mod at have barnet og gruppen i fokus, når vi tilrettelægger og planlægger hverdagen for barnet.

Praksisbeskrivelser fra hverdagen:

Vi er opmærksomme på at skabe rum og plads til, at barnet kan øve sig i at etablere et sikkert ´jeg´. Dette gør sig gældende i vores rutiner i hverdagen ved modtagelse, samling, frokost og overgange. Vi skal i hverdagen og i disse rutiner skabe rammer, hvori barnets alsidige identitetsudvikling sættes i spil, fx har vi fokus på barnets møde med institutionen både i indkøringen, men også ved barnets ankomst om morgenen. Vi møder altid barnet med smil og glæde og siger godmorgen, og vi nævner barnets navn. Dette gør vi for at etablere et bånd mellem hjem og vuggestue. Samtidig styrkes barnets selvopfattelse i relation til vuggestuen, når barnet føler sig ønsket og værdifuld i vuggestuen. Herigennem styrkes barnets oplevelse af jeg`et i fællesskabet.

Et andet eksempel er vores formiddagssamling. Her viser vi billeder af alle børnene, og snakker om hvem der er kommet og hvem der ikke er. Vi nævner hvert barn, og de andre børn ser på det enkelte barns billede og barnet. Vi hænger billederne op, så det er synligt, hvem der er kommet i vuggestue. Dette skaber en fællesskabsfølelse, hvor det enkelte barn har sin plads i gruppen, og hvor barnet føler sig værdifuld i fællesskabet. Alle børn bliver set og hørt, og i samlingen styrkes barnets identitetsdannelse i samspillet med gruppen. Vi justerer løbende på indhold i samlingen, i forhold til børnegruppens sammensætning og interesser. Fx taler vi til nogen samlinger om, hvem børnene sidder ved siden af, hvad deres forældre hedder, hvor gamle de er eller hvilken farve tøj de har på. Vi ændrer løbende også på, om det er de voksne, der trækker børnenes billeder eller det er børnene selv. Igen er vores små justeringer udsprunget af vores vurderinger og refleksioner over børnenes behov og det enkelte barns udvikling.

I arbejdet med primærbørn, sikrer vi, at der er skærpet fokus på det enkelte barn. Det er pædagogens ansvar at sikre rum og plads til det lille barn, hvori barnet trives og finder ro til udvikling. At have en primærvoksen støtter barnet i sin udvikling - dette skyldes, at pædagogen har et dybtgående kendskab til barnet og barnets trivsel.

Der planlægges aktiviteter, som støtter barnets alsidige personlighedsudvikling. Dette kan være i større eller mindre grupper. Her er det op til den respektive voksen at vurdere, hvorledes børnegruppen skal sammensættes således, at børnene kan spejle sig i hinanden og få det optimale udbytte af aktiviteten med tid til ro og fordybelse. F.eks.

- Dukkeleg på gangen - her leger få børn i samme rum. Målet er, at barnet øver sig i at etablere bånd og skabe relationer.
- Bygge togbane sammen med andre - vi deler og øver os i at sige til og fra.
- Genkendeligheden i udelivsplanen på legepladsen. Børnene møder de samme temaer hver uge, som udfyldes med forskellige aktiviteter, der er tilpasset barnets udvikling. Barnet møder også tit de samme aktiviteter, men får følelsen af at mestre udfordringen løbende, da vi gentager temaerne uge for uge.

Selvværd:

Her i Skattekosten vil vi gerne styrke barnets selvværd, for når barnet stoler på sig selv, og fordrer dets modighed, til at kunne indgå i sociale relationer og samspil med andre børn. Vi understøtter barnets udvikling og læring, til at forstå de sociale spilleregler, aflæse andres grænser, og udvikle empati. Dette gør vi ved at dele børnene op i små legegrupper, for at sikre nærvær, ro til at fordybe sig og øve sig. En forudsætning for at trives og udvikles er tryghed. I Skattekosten har vi i år sat fokus på "omsorgsgrebet", dette har vi gjort for at have et fælles sprog og en fælles forståelse for barnets behov for omsorg, da det er essentielt for at sikre deres følelsesmæssige udvikling og for at kunne møde verden med tillid.

Vi arbejder også med selvværd ved at have fokus på selvhjulpenhed.

Barnet oplever en glæde ved at være deltagende og kunne mestre handlinger. Det har stor betydning for barnets udvikling af hele jeg'et, at vi arbejder med motivationen til at kunne mestre. Dette gøres b.la. gennem følgende aktiviteter:

- Barnet lærer at finde sin egen garderobeplads. Her italesættes forventningen til barnet fx. "Du skal hente dine sko på din plads". Barnet støttes i at tilpasse handling og mål. Fokus er rettet på barnet og den aktuelle handling, barnet står overfor.
- Overgang fra spisning til putning. Barnet inddrages i fasen herimellem. Barnet skal hente en kurv og to bleer. Barnet bliver igen guidet på vej, men handlingen sker i kraft af barnets engagement og ejerskab.
- Tøj af og på. Der skabes rum for at tiden til denne aktivitet er til stede. Pædagogen italesætter barnets handlinger, for herigennem at styrke barnets oplevelse af sig selv som værende deltagende.

Dette er nogle af de mange muligheder, barnet møder i hverdagen for at udvikle sig til et selvstændigt individ med ejerskab for egne handlinger. Når vi møder barnet med afstemte forventninger og udfordringer, styrker vi barnets selvværd, ved at barnet kan føle den voksnes tillid. Vi justerer vores udfordringer til barnet hele tiden – her er det vigtigt, at den voksne har udviklet en god relation til barnet, så hun/han kan aflæse barnet og sætte sig i dets sted.

Social udvikling

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.

2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

I vores læringsmiljø arbejder vi med, at børn skal støttes i at etablere tætte og nære relationer til andre børn og i at løse konflikter, forhandle og samarbejde. Der skal være plads i disse fællesskaber til at barnet kan give udtryk for, hvad det har lyst til, men også lære at forstå, at de andre måske har sammen behov. Vi vægter altså den demokratiske dannelse hos barnet højt og har fokus på barnets medbestemmelse igennem dagen.

Alle børn har en plads i vores fællesskaber og der er fokus på den ligeværdige relation barn/barn og barn/voksen (som understøttes af at vi har primærbørn med den tætte forpligtende relation).

Vi har fokus på den sociale selvhjulpenhed, hvor alle lærer at sige "bede om hjælp", dette er en mulighed for at få hjælp til at få løst en vanskelig situation og er en god kompetence at have med videre til børnehaven.

Børn udvikler kompetencer ved at være sammen, men omsorgskulturen i institutionen har også stor betydning for barnets generelle trivsel og udvikling. En understøttende omsorgskultur er kendetegnet ved mange anerkendende samspil med børnene, og at det er de voksnes ansvar og pædagogiske opgave at få skabt en sådan kultur.

Vi italesætter, hvor vigtigt det er at passe på hinanden og hjælpe hinanden og vi følges ad fx ud på legepladsen, ind i elevatoren, ind og sove lur osv.

Venskaber:

Samværet med andre børn fremmer tilegnelsen af en række sociale færdigheder og udviklingen af barnets identitet. Allerede som helt små interesserer spædbørn sig for hinanden, de kigger på hinanden, rører ved hinanden, og de tager legetøj, der tilhører den anden.

Fra omkring 1 års- alderen bliver denne interaktion mere tydelig. Særlig vigtigt er det, at børnene bliver i stand til at lege med hinanden i kortere perioder og ikke kun ved siden af hinanden. De bliver efterhånden i stand til at opretholde længere perioder, og disse perioder bliver stadig hyppigere.

Børnenes leg begynder nu også at omfatte samarbejde og gensidighed.

Omkring 2 års- alderen dyrker børnene deres venskaber bevidst. De bliver glade og omsorgsfulde, når de ser at deres venner står i garderoben med mor eller far. De kysser og krammer hinanden og går i gang med at lege i et fællesskab, som voksne umiddelbart ikke altid kan følge eller finde tråden i. Derfor er det vigtigt, at vi giver plads til legen og venskaberne, som er vigtig for den sociale udvikling.

Praksisbeskrivelser fra hverdagen:

De sociale kompetencer styrkes dagen igennem i vuggestuen.

Vi har øget fokus i modtagelse og farvel situationer, hvor vi altid bruger børnenes navne og inddrager de andre børn i at sige goddag og vinke farvel. Vi omtaler de andre børn som vores venner. Dette styrker fællesskabsfølelsen og glæden ved at være sammen.

Vi har samlinger rundt på stuerne hver dag, hvor vi synger navnesang og fagte sange, og børnene vælger efter tur sang. Vi oplever glæden ved at være sammen, tage hensyn til hinanden, vente på tur, være opmærksom på hinanden.

Til rytmik styrker vi fællesskabet bl.a. ved brug af faldskærm, navnesang og aktiviteter hvor vi deltager i et fællesskab.

Ved spisning, taler vi sammen om oplevelser børnene har haft, både derhjemme og i vuggestuen. Børnene ser hinanden i dette daglige forpligtende fællesskab. Børnene sender fx maden rundt, og dette styrker deres opmærksomhed på de andre børn og deres behov. Det giver børnene følelse af engagement, ejerskab og glæde ved at være en del af gruppen.

Ved konfliktløsning og eksempelvis når børn har det svært, støtter vi børnenes følelsesmæssige tilstand. "Jeg kan se nu, at du bliver rigtig ked af det", og hjælper barnet med at italesætte situationen. En metode til at få øje på dette kan være, at de andre børn inddrages ved at finde sut, finde legetøj

mm., og den voksne italesætter følelser, og hvad der er sket lige nu, så børnene øves i at rumme fællesskabet og kunne aflæse hinandens signaler og følelser.

Vi arbejder ligeledes i vores læringsmiljø med at begge børn kommer styrket og afklaret ud af en konflikt med hjælp fra den voksne.

Vi skaber rammer og kultur for, at gruppen er et trygt sted, hvor alle har en plads i fællesskabet. Vi har fokus på omsorg, empati samt etablering af relationer. Her italesætter vi også intentioner og handlinger og inspirerer til gode muligheder for leg.

I hverdagen skal der både være plads til voksenstyret leg og aktiviteter, men vi vil også gerne skabe rum for at børnene selv kan udtrykke, hvad og hvem de vil lege med. I den frie leg ser vi nye spirende venskaber og interesser, og også på tværs af stuerne. Dette oplever vi på legepladsen og når vi går på besøg hos de andre stuer.

Kommunikation og sprog

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Sprog er for os i Skattekisten ikke en isoleret størrelse, så dette tema kan ses i sammenhæng med de øvrige temaer i læreplanen. Identiteten udvikles i det sociale samspil, hvor relationer skabes, vedligeholdes og udvikles gennem sprogets funktioner.

Vuggestuebarnet lærer bl.a. sproget gennem de aktiviteter, der foregår i dagtilbuddet og gennem den bevidste kommunikation med barnet, som vi bruger. Vi skal være de sproglige rollemønstre, som skal forære barnet sproget, og motivere til at bruge sproget ved at imitere det lille barns lyde og ord, anvende turtagninger og UGLE, som betyder: At holde udkig efter barnets interesser, give tid (sig ingenting, se forventningsfuldt på barnet), og lyt opmærksomt på barnets ord og lyde uden at afbryde.

Det er vigtigt, at de små børn inddrages i hverdagens aktiviteter, og vi viser og fortæller, hvad de foretager sig. Vi sætter både ord på børnenes handlinger og på egne: "Nu tager jeg en ble fra skuffen, og den skal du have på". Vi skal hjælpe barnet med sprogligt at give udtryk for sine erfaringer, og vi skal være lyttende. Samtalen skal være i centrum, og barnet skal lære nuanceret og varieret at kunne udtrykke sine erfaringer, følelser og viden. Vi er meget bevidste om at give barnet de bedste forudsætninger for at udvikle et nuanceret sprog, ved at præsentere dem for nye ord og begreber.

At blive opsøgt af en interesseret voksen er ekstremt værdifuldt, og er det som rykker mest i forhold til barnets sprogudvikling. Relationen mellem barn-voksen har afgørende betydning for barnets lyst til dialog. Derfor tilbyder vi hvert enkelt barn masser af voksenkontakt, være nærværende med barnet og følge barnet, hvor det er fx på legepladsen. Vi sætter os ved dem, selvom de er i leg. Dette for at indbyde til samtale og understøtte deres lege og kommunikation med hinanden. For at optimere muligheden for uforstyrret dialog, deler vi oftest børnene op i mindre grupper. Her har børnene indbyrdes og barn/voksen større mulighed for at opretholde dialog.

Vi går i børnehøjde og følger børnenes undring og undersøgelser, og vi står til rådighed for at uddybe og udfordre børnene. Vi har mange spørgelystne børn, der stiller mange "hv-spørgsmål", men det er også de små børns nysgerrighed, som vi skal udfordre og undersøge. Her har der igen været stor enighed om at blive bedre til at gå endnu længere med børnenes nysgerrighed og udfolde dem i fx et kreativt projekt.

Hver sommer arbejder vi med en lille sprogopmærksomhed på stuerne, som udarbejdes af sprogspydspidserne. Hver stue har til opgave at have et fokus over sommeren, og levere et skriftligt produkt tilbage, som vi fælles reflekterer over i personalegruppen. (slet)

Vi anvender aktivt Sprograppen som et metodisk redskab til både at systematisk dokumentere børnenes sproglige udvikling, men også til at kortlægge børnegruppens sprogkunen, så vi kan justere vores læringsmiljø derefter. Vi inddrager ligeledes Sprograppen i vores forældresamarbejde, hvor vi fremlægger data og giver forældrene indblik i, hvilket trin deres barn ligger på, samt hvad vi sammen har fokus på, så vi i fællesskab kan skabe de bedste rammer omkring barnets sprogudvikling. I nogle tilfælde bruger vi også Skema Til Handling, som vi bruger til at konkretisere vores mål og have fælles tiltag, med et øget fagligt sprogfokus.

Et fokuspunkt i Skattekosten er børns sociale selvhjulpenhed set i forbindelse med sprogudvikling. Vi har stort fokus på, at børnene bruger sproget til at sætte grænser og indgå i sociale relationer med hinanden. Vi øver blandt andet at sige 'Jeg har brug for hjælp' og 'jeg leger med det' når et andet barn vil tage deres legetøj, i stedet for at skubbe. Vi bestræber os på, at barnet på sigt anvender sproget til at begå sig socialt.

"Deltag i leg og lær sprog"

Vi bruger skemaerne "Deltag i leg og lær sprog", som udfyldes af personalet med et særligt fokus i de forskellige legezoner, både ude og inde. Vi bruger skemaerne, som et pædagogisk redskab til at understøtte barnets sproglige udvikling. Skemaerne er ligeledes et fundament for at skabe inspiration til, hvilke samtaler man kan have i de forskellige legezoner og igangsætte lege og dialoger med børnegruppen.

"Strive- for- five" (træning i dialog):

For at danne en dialog med barnet, bruger vi sprogstrategien "Strive for five". Dette er med til at give barnet et nuanceret sprog da det giver mulighed for en åben dialog, ligeledes viden om, at kunne svare hinanden og bidrage til samtalen.

Et eksempel på dette kunne være: Et barn kommer og viser en snegl, som barnet har fundet på legepladsen. Den voksne er bevidst om at stille op til 5 sætninger til barnet eller få 5 "turtagnin-ger" frem og tilbage, for at få skabt en længere og mere åben dialog. Det er vigtigt, at den voksne venter på svar. Sammen med de små, er det vigtigt at gøre det samme, selvom der ikke kommer ord eller sætninger. Mimik og lyde fra barnet skal anerkendes og imiteres, så barnet får den gode lykkfølelse og føler sig forstået. De mindste børn skal have samme sproglig opmærksomhed og taletid som de større børn.

Tosprogede børn:

Når vi modtager børn som har dansk som andetsprog eller ikke har mødt det danske sprog endnu, har vi fokus på den gode dialog med forældrene, og vi er opmærksomme på at støtte barnet, når barnets kendskab til det danske sprog er ikke eksisterende. Vi sikrer en struktureret og genkendelig hverdag for barnet, så det kan finde tryghed og ro. Vi sørger også for at imødekomme barnets modersmål eller 2. sprog ved at tale med forældrene om eventuelle ord, vi kan gentage, når barnet taler det fremmede sprog i vuggestuen. Hvis der er usikkerhed, søger vi sparring, råd og vejledning hos hinanden og søger viden hos det personale, der har været på sprogkursus. Vi anvender tolk til samtaler, når det er nødvendigt.

Samling med sange og rim/remser:

Samling kan både foregå ved bordet og siddende på gulvet. Under samlingen er der stort fokus på sprog, da vi synger mange sange, fx med fagter, der øger den sproglige opmærksomhedsaktivitet. Ligeledes bruger vi bøger m. rim og remser. Vi udvider samtalen med de større børn og taler om, hvilke børn, der ikke er kommet og hvorfor de ikke er der. Udover at styrke børnenes sprog giver samling børnene mulighed for, at øve sig i at være i centrum og tale højt i en forsamling, når de fx skal vælge sang.

Krop, sanser og bevægelse

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.

2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Vi vil gerne støtte at barnet føler glæde ved at bruge kroppen og finde ud af, hvad den kan. Barnet er i bevægelse, vi giver plads og lov og skaber mulighederne, og barnet skal møde støtte og nye udfordringer både ude og inde. Udendørs kan vores legeplads give børnene mulighed for at bevæge sig på forskellige underlag, som hjælper på at udvikle balancen. Der er både grus, sand, græs, fliser og jordstier, som hver udfordrer balancen for vuggestuebørn. Indenfor har vi indrettet et rytmikrum med fokus på bevægelse. Når pædagogen viser glæde ved bevægelse og brug af kroppen, smitter det af på børnene. Dette skaber vi rum for i spontane situationer så som:

- Løbeleg på legepladsen
- Gemmeleg og sanglege
- Flyvelege, svingture
- Musik og dans på stuen
- Kildetur og massage

Praksisbeskrivelser fra hverdagen:

Hver tirsdag har vi fælles rytmik (tirsdagsrytmik). Grupperne er opdelt så aktiviteterne passer til de udvalgte børn. Her går mange elementer også igen gang på gang i form af gentagelser.

Vi har fokus på:

- at bevæge kroppen på mange forskellige måder, så der opleves bevægelsesglæde
- snurre rundt, hoppe, løbe, kravle, hinke, hoved nedad, drej i kroppen
- Vi bevæger os som forskellige dyr, når vi bevæger os som giraffer, går vi på alle fire på strakte ben (hovedet nedad/vestibulærsans), vi tager den ene arm op i vejret som lang hals og spiser blade (drej i krop og balance)
- Vi laver sang og bevægelseslege, hvor sprog og bevægelse kædes sammen

Dette giver børnene en god fornemmelse for deres krop, stimulerer barnets sanser, bl.a. vestibuler og muskel/led sansen.

Struktur og ugentligt fast program øger bevidstheden hos de voksne og skaber glæde ved videreudvikling af aktiviteten.

Vores "fællestorsdage" kan ligeledes indeholde aktiviteter med fokus på krop og bevægelse / sansestimulering f.eks. forhindringsbane, motorcyklelræs. Vi bruger tit forskellige bevægelseslege som "svup Karoline", "jeg gik mig over sø og land" og bold-bad udenfor.

Indendørs kan aktiviteten f.eks. være leg med kartoffelmel, modellervoks og rytmik.

Hver fredag holder vi fredagsfest på legepladsen eller fællesrummet, hvor vi hører god musik, danser og har vores sæbeboblemaskine kørende. Her oplever vi en stor glæde fra børnene og de voksne inviterer børnene til at danse og bevæge sig. Igen er der mulighed for alle børn at deltage på egne præmisser. De små børn kan sidde og se på afstand, men stadig rokke med til musikken. De større kan være med og holde en voksen i hånden, danse selv eller øve sig i at danse med sine venner og holde dem i hånden. De voksne har fokus på deres positionering, så alle børns deltagelsesmuligheder bliver tilgodeset.

Selvhjulpenhed:

Selvhjulpenhed har stor betydning for barnets selvværd og oplevelse af egen kunnen. At være i stand til selvstændigt at agere i hverdagen, men også kunne bede om hjælp, hvis der er behov for det. Selvhjulpenhed og hjælpsomhed er med til at skabe identitet og fællesskabsfølelse. Samtidig

rustet det barnet til mødet med børnehavelivet.

Det er vigtigt at give barnet mulighed for at mestre ting og gøremål i deres hverdag. Derfor øver vi både fin- og grovmotoriske udfordringer som:

- Tøj af og på
- Tegne, male, lege m. perler
- Bruge bestik
- Finde sin plads og egen kurv
- Være deltagende omkring måltiderne (øse mad op, øve sig i at bruge bestik)
- Oprydning af stuen
- At kunne kravle op og ned ad triptrap-stole, skamler og puslebord

Natur, udeliv og science

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Barnet skal have mulighed for at mærke naturen med alle sanser og opleve leg og fantasi, samt vilde og mere rolige lege i naturen og på legepladsen, hvor undersøgelser og undren også skal finde sted. Positive oplevelser i samspil med voksne, der anerkender barnets nysgerrighed, giver barnet mulighed for at opleve, lære, sanse og giver barnet respekt for den natur og de fænomener, de sammen møder.

Naturen er et læringsrum for brug af sanser og intellektuel viden gennem handlinger og aktiviteter, der kan føre barnet ind i en forståelse af fænomeners sammenhænge og den verden der omgiver os. Naturen og udelivet giver et æstetisk og sansemæssigt element til pædagogiske aktiviteter og vi bruger gerne vores legeplads, som et læringsrum i vores planlægning. At benytte naturen i det pædagogiske arbejde, har stor betydning for det lille barn. Mulighederne er flere og der er højere til loftet. Vi planlægger aktiviteter, der er tilpasset den enkelte børnegruppe.

Vi har systematisk udviklet en ugeplan, for hvilke aktiviteter vi laver i sommer- og vinterhalvåret på legepladsen. Dette giver de voksne en mulighed for, en fælles retning for de pædagogiske aktiviteter, når vi er på legepladsen.

Disse ugeplaner er udviklet efter, hvilke interesser vi ser hos vores børnegruppe og sikrer at vi kommer omkring forskellige aktiviteter og læreplanstemaer.

Udelivsplaner:

Mandag: krop og bevægelse (cykle, forhindringsbane, klatre på sten, løbeleg, rytmiklege)

Tirsdag – dyr og natur (vi finder insekter, leger med schleichdyr, leger dyr, leger med vand/sne, muddermaling/vandmaling på fliser/væg)

Onsdag – boldleg (sæbebobler, sparker bold, svup Karoline, trille bolde ned af bakken, gummistøvekast, bowling)

Torsdag – Leg og fællestorsdag (vi nyder legepladsen, fællestorsdag)

Fredag – Fredagsfest (musik, dans, sanglege, teater, højtlesning)

Derudover har udarbejdet en SMTTE-model over vores brug af legepladsen. Vi vil gerne give større udviklings- og deltagelsesmuligheder for alle børn over hele dagen, for at sikre høj faglig pædagogisk kvalitet på legepladsen. Vores fokus på sammenhængen er at have synlige voksne, der fanger børnenes interesser og skaber et frirum for børnene, hvor aktiviteterne er på børnenes præmisser.

Praksisfortællinger fra hverdagen:

Vi går på opdagelse og leder efter insekter. Fx. Snegle har børnenes store interesse. Derfor går vi på sneglejagt.

- Vi finder deres gode gemmesteder
- Vi finder spande/terrariumer de kan bo i
- Vi snakker med børnene om, at vi skal passe godt på sneglene
- Vi sørger for, at børnene sætter sneglene ud i naturen igen

I aktiviteten har vi et særligt fokus på, at børnene lærer at omgås dyr på en hensynsfuld måde og samtidig styrkes børnenes nysgerrighed for naturen. Det er vigtigt, at vi ser det som en opgave at støtte denne udvikling hos barnet - At passe på naturen og de dyr der lever her.

En pædagogisk aktivitet vi også lægger stor vægt på, er at følge naturens foranderlighed.

Vi præsenterer børnene for de fire årstider. Vi italesætter det synlige såsom:

Forår:

- Vi går på opdagelse på legepladsen
- Vi planter og sår blomster

Sommer:

- Vi finder dyr, vander blomster og leger med vand
- Vi bestræber os på at benytte legepladsen som et ekstra rum
- Vi planlægger aktiviteter der inddrager naturen

Efterår:

- Vi leger i de nedfaldne blade og kaster med blade
- Vi hopper i vandpytter og skovler vand i spande
- Vi fornemmer blæsten og regnen i ansigterne
- Vi samler blade og laver collager/ andre spændende aktiviteter

Vinter:

- Vi tager sne med op i håndvasken - her kan barnet undersøge og mærke på sneen
- Vi leger i sneen med snebolde og snemænd og oplever hvordan farverne og lyden ændrer sig på legepladsen

Kultur, æstetik og fællesskab

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Kultur er udtryk for menneskers forståelse af verden og deres tilgang til verden. Det er gennem mødet med andre og det, der er anderledes, at vi definerer vores eget kulturelle ståsted og genkender vores egne kulturelle rødder. Jo mere varieret børn får lov til at udfolde sig og jo flere kulturelle møder, de oplever, jo mere bredspektret bliver også deres opfattelse af verden, andre mennesker, samt deres egne muligheder og potentialer. Vi er bevidste om, at barnets egne værdier åbner op for forståelse af andre normer og værdier.

Gennem kulturelle aktiviteter får børn inspiration til at skabe, udforme og udtrykke sig på forskellige måder.

Læringsdimensionerne kan være:

- Egen oplevelse og sansning i forhold til ting, materialer og det fysiske rum inde, ude og hjemme, som omgiver barnet.
- Børn skal have mulighed for at afprøve sig selv i forhold til et bredt spekter af kulturelle udtryksformer – det kan f.eks. være sang, musik og bevægelse, som dagligt praktiseres på alle stuer som f.eks. overgangsaktivitet, sansemotoriske aktiviteter, rytmik.

- Børn skal have mulighed for at få adgang til materialer, (farver, kridt, sakse, limstifter), redskaber og moderne medier (film, musik), som kan give oplevelser og bidrage til børns skabende og kulturelle aktiviteter. Vi har fokus på det æstetiske læringsmiljø, hvor legetøj, kunst og krea-ting præsenteres på en præsentabel måde. Æstetik indtænkes som en medspiller i vores aktiviteter hvor forskellige sanseindtryk inddrages. Fx præsenterer vi børnene for fuglekvidder, når vi laver fugle og undervandslyde, når vi pynter fisk. Vi italesætter vindens lyde, når vi laver efterårskollager på vores legeplads.
- Kreative projekter f.eks. til fælles torsdag, som holdes hver torsdag året rundt. Fx Lave pynt til træerne, som blæser i vinden og glimter i solen. Vi etablerer kreabord på legepladsen, og børnene kommer på skift hen, når de får lyst, og når der er plads. Der er faste, nærværende voksne ved bordet, der hjælper og italesætter, hvad der skal skabes.

Børn skal have lejlighed til at deltage i og få viden om kultur og kunstneriske tilbud.

- Kultur for børn – (produceret for børn af voksne, hvor vi skaber noget for børnene.) Eks vis. Vores tradition med at hvert barn har et styk julepynt med hjemmefra, som bliver hængt på vores fælles juletræ 1. december, og hvor nisseemor (stofnissen) flytter ind og vi synger julesange med hende.
- Kultur med børn - (produceret af børn og voksne, hvor vi er sammen i et fællesskab om en kulturel oplevelse). F.eks. Vores fælles projekter i huset, knyttet til traditioner og årstider.
- Har vi børn med anden kulturel baggrund end dansk, inddrager vi fx musik fra den gældende kultur/sprog, for både at skabe relation til barnet, men også for at præsentere stuens børn for noget nyt og spændende. Vi vil gerne skabe en kultur, som er præget af åbenhed, tolerance og anerkendelse med plads til alle børn, personale og forældre.
- Vi arbejder i små eller større fællesskaber, hvor vi skaber deltagelsesmuligheder for alle børn, uanset alder og udviklingsstrin og vi skaber en differentieret pædagogisk indsats med børnegruppen i fokus.

Når vi arbejder med kulturelle udtryksformer og værdier i vuggestuen, gøres det ud fra barnet og børnegruppens forståelse for emnet. Vi tilpasser aktiviteter der støtter op omkring et givent mål. Det er vigtigt, at vi sikrer en kultur, der tager afsæt i omsorg, fællesskab, nysgerrighed, samt ejerskab hos det enkelte barn.

En positiv omsorgskultur vil ruste barnet, og klæde dem på til mødet med børnehavelivet, samt nysgerrigheden på kreativitet og verden omkring sig, styrker barnets engagement og motivation.

Evalueringskultur

Det er ikke et lovkrav at beskrive dagtilbuddets dokumentations- og evalueringspraksis i den pædagogiske læreplan, men det kan være en fordel i udarbejdelsen af læreplanen at forholde sig til den løbende opfølgning og evaluering af indholdet i læreplanen.

I Skattekisten bestræber vi os på at alle medarbejdere har ejerskab for egen og fælles praksis, og forstår nødvendigheden af refleksion, dokumentation og evaluering i hverdagen.

Vi har defineret fagligt fyrtårn og sprogspydspidsers rolle i Skattekisten, for at forfine den pædagogiske kultur. Vi inddrager de forskellige kompetencer på tværs af stuerne, for at sikre vigtig vidensdeling. Dette gør vi blandt andet ved at have et fast punkt på p-møde dagsordenen til faglige fyrtårne og sprogspydspidser, hvor de kan fremlægge nyeste initiativer/opgaver/refleksioner fra de fælles faglige klyngemøder. Derudover står de fagligt fyrtårn og sprogspydspidser til rådighed og kan deltage på stuemøder, for at facilitere eventuelle pædagogiske opgaver, pædagogisk sparring og vidensdeling.

Vi arbejder systematisk med at højne pædagogikken i vores rutiner i vuggestuen. Dette gør vi ved at udvælge en rutine ad gangen, som vi fælles diskuterer og reflekterer over på et p-møde. Vi laver et fælles skema til handling med et klart mål, som stuerne efterfølgende skal arbejde efter. Det sikrer genkendelighed for børnene, og sikrer ens kvalitet i hele huset. Stuerne skal løbende bruge tid på stuemøderne efterfølgende til at reflektere over tiltagene og eventuelt justere. Til det næstkommende p-møde evaluerer vi fælles i personalegruppen og vidensdeler erfaringer. Det er meningen at vi på lang sigt kan genbesøge vores skema til handling og tilpasse den eksisterende praksis, for at holde os skarpe på barnets perspektiv og målet.

Vi har i faglig fyrtårnsgruppen udviklet en fælles stuemødedagsorden, som skal bruges på hver stue. Dagsordenen sikrer at alle stuer holder samme faglige indhold til stuemøder. Der er blandt andet et punkt som hedder evaluering af pædagogiske aktiviteter/tiltag om børn. Under dette punkt forventes det at personalet evaluerer på indsamlet dokumentation på diverse tiltag om børn og pædagogiske aktiviteter, for at justere eller videreudvikle på den eksisterende praksis. Stuemødedagsordenen sidder i en fast stuemødemappe, som også indeholder de forskellige pædagogiske metoder fx skema til handling og praksisfortællinger. Derfor bliver det nemt og tilgængeligt, når det hele er samlet i en mappe, som tages frem ved hvert stuemøde. Stuemødemappen er lavet med det formål at skabe genkendelighed og systematik på alle stuer i hele huset, samt sikre

skriftligheden. Fx ved at skrive referat ved hvert stuemøde, for at skabe en vedvarende dokumentation af vores praksis.

Vi har udviklet en fast p-mødedagsorden blandt andet indeholdende punktet pædagogisk fokus/evaluering. Under dette punkt vil vi arbejde med det gældende pædagogiske arbejde og evaluere på vores tiltag i praksis. Ved at have det på som fast punkt, giver det os en systematisk tilgang til evaluering.

For at dokumentere et barns sproglige udvikling bruger vi sprogtrappen. Her bruger vi overbliksskema 1 og 2, til at lave handleplaner på børns sprogudvikling. Disse handleplaner evaluerer vi også på til stuemøder. Her bruger vi fx praksisfortælling. Når vi laver forskellige pædagogiske aktiviteter eller andre tiltag omkring børn anvender vi SMTTE eller skema til handling. Det giver os en didaktisk tilgang til planlægning, refleksion og evaluering.

I huset har vi mange fællesaktiviteter på tværs. Disse aktiviteter skal didaktisk planlægges ved hjælp af skema til handling. Efter endt aktivitet bruger stuen, som har planlagt aktiviteten, tid på et stuemøde til kort at evaluere, hvorefter vi evaluerer fælles i huset på et mandagsmøde.

Video som pædagogisk redskab: for at få blik for egen pædagogisk praksis, selvrefleksion og for at etablere en feedbackkultur blandt medarbejderne, er vi ved at implementere video som metode.

Hvordan evaluerer vi arbejdet med den pædagogiske læreplan, som skal foretages mindst hvert andet år?

Vi anvender en ny metode, for at arbejde dynamisk med den pædagogiske læreplan. Vi har sat de pædagogiske læreplanstemaer ind i et årshjul, så vi på hver 2. personalemøde tager et tema op ad gangen. Det er vores vision, at det kontinuerlige arbejde med evalueringen, vil sikre et fælles pædagogisk udgangspunkt, samt at de faglige diskussioner vil højne vores pædagogik i hele Skattekosten.